

V okolí Frýdštejna *Geopark UNESCO Český ráj*

Milí přátelé!

Říkal ministr Havlíček, že my živnostníci budou motorem změn do budoucnosti. Škoda, že se nás, živnostníků, nezeptal. Aspoň já za sebe bych mu řekl, že už jsem velmi, ale velmi unavenej... 😊

» Muzeum v Turnově připomene dva významné rodáky, výtvarníky Kotíka a Nováka

Muzeum v Turnově výstavou připomene dva místní významné rodáky z minulého století. Jde o dva mezinárodně známé avantgardní výtvarníky Jana Kotíka a Ladislava Nováka, kteří byli vzdálení příbuzní. Kurátorka výstavy Lenka Laurynová uvedla, že společnou výstavu těchto autorů zřejmě dosud nikdo neuspořádal. I proto ji pojala jako ukázkou průsečíků jejich osobního i profesního života.

„Mám pocit, že to přináší spoustu nových zjištění a ukáže to jejich vztah v novém světle. Jsou to velice význačné výtvarné osobnosti, ale nikdo se dosud nevěnoval jejich vzájemnému vztahu a ovlivňování i na výtvarné úrovni. Takže to jsme se chtěli pokusit trochu osvětlit,“ uvedla Laurynová.

Svůj záměr zohlednila i v členění výstavy. Začátek patří Turnovu a tomu, jak se tento region odrážel v tvorbě obou umělců. „A potom jsem si vytyčila několik tematických okruhů, kde si myslím, že se jejich tvorba potkává a protíná. Což je jednak téma experimentu, protože oba celý život pátrali po tom, jak najít svoje místo ve světě výtvarného umění a jak to umění posouvat dál,“ řekla kurátorka. Malíř Jan Kotík se narodil v Turnově v roce 1916 a zemřel v Berlíně v roce 2022 ve věku 87 let. Věnoval se malbě, grafice, designu i sklářství. Ve své tvorbě si prošel obdobím geometrické abstrakce, v 60. letech uplatňoval v malbě kaligrafické znaky. Experimentoval s netradičním formátem obrazu i s konstruktivismem. Kotíkovy práce se nacházejí v mnoha tuzemských i zahraničních sbírkách.

Výtvarník, básník a překladatel Ladislav Novák se narodil v Turnově v roce 1925. Dlouhá léta žil a tvořil v Třebíči, kde také v roce 1999 zemřel. Byl průkopníkem české vizuální poezie. V 60. letech objevil nové metody a postupy odvíjející se od klasické koláže.

Uměleckých technik, kde se Kotíkova i Novákova tvorba prolíná, je podle kurátorky řada. „Máme tam téma exprese, malířské gesto, lití barev, to znamená dripping. Našli jsme díla, ve kterých se formálně výsledek podobá, takže to jsme chtěli ukázat. Pak tam máme jako další téma využití písma, kdy se oba v 60. letech účastnili výstavy Obraz a písmo ve Špálově galerii, takže to byla taková významná akce, kde se protnuli. Také se oba zabývali technikou koláže, zase každý svébytným způsobem, takže jejich koláže jsme postavili vedle sebe,“ dodala Laurynová.

Na výstavě budou především obrazy, ale doplní je například i Novákův kufříkový magnetofon nebo Kotíkem navržené skleněné vázy. Výstava potrvá do 24. května. Její součástí budou i dva dokumenty České televize, které budou ve výstavním sále muzea promítat. (Náš REGION)

Jan Kotík:
Váza, 1959

Ladislav Novák:
Prorok
1989

≡ **24. 2. od 17:30**, Muzeum Českého ráje v Turnově – Přednáškový sál
Juraj Koreň: RedBull X-Alps

≡ **26. 2. od 17 hodin** v muzeu

Jak vznikají hory? - přednáška Jana Bubala

Kdybychom měli odpovědět na otázku jakým způsobem vznikají hory, tak odpověď určitě nebude jednoznačná. Horotvorné procesy označujeme termínem orogeneze, který je odvozen z řeckých slov oros (hora) a genesis (zrození), a zahrnuje všechny geologické procesy vzniku horských masivů. V geologické terminologii je orogeneze chápána jako vznik pásemných pohoří v důsledku kolize a následné deformace litosférických desek. Pokud se ale podíváme na orogenezi jako vznik topograficky pozitivního georeliéfu zjistíme, že hory nevznikají pouze na kolizních rozhraních dvou desek, ale také mimo ně, často v důsledku tektonických dějů a/nebo vulkanické činnosti. Například na dně všech oceánů existují rozsáhlá pásemná pohoří, která svojí délkou zastíní nejvyšší pohoří na souši, přestože nevznikla kolizí dvou litosférických desek, ale naopak jejich oddalováním. O uvedených tématech a ještě mnoha dalších se dozvíte v přednášce.

≡ **5. 3. 2026 v 17:00** v muzeu

Relikviář sv. Maura – přednáška restaurátora Andreje Šumbery

Při příležitosti 40 let od objevení této klíčové památky románského zlatnictví, které jsme si připomněli v závěru roku 2025, představí restaurátor a šperkař Andrej Šumbera relikviář s jeho výzdobou a nechá nahlédnout do procesu jeho dlouhého a pečlivého restaurování, u něhož byl po celou dobu přítomen. Během procesu obnovy zkoumal Andrej Šumbera s kolegy nejen ikonografii výzdoby relikviáře, ale zejména – leckdy už zapomenuté – řemeslné postupy, které společně rekonstruovali, aby výsledná podoba památky byla co nejautentičtější. Precizně zrestaurovaný relikviář, prezentovaný ve stálé expozici zámku v Bečově nad Teplou, tak společně s důkladně nashromážděnou restaurátorskou dokumentací může odborné veřejnosti sloužit také jako učebnice středověkých zlatnických technologií.

Součástí přednášky bude turnovské uvedení nové reprezentativní publikace o relikviáři sv. Maura vydané před několika měsíci Andrejem Šumberou. Kniha obsahuje výpravnou fotodokumentaci a vyšla v česko-anglické jazykové mutaci. Publikaci bude možné zakoupit na místě nebo kdykoli později v muzejním obchodě.

Vstupné: 50 Kč

≡ **Turnovské kulturní tipy:**

středa 25. února od 18:30, kino Sféra

Královská opera: La traviata

Na jednom ze svých okázalých večírků je proslulá pařížská kurtizána Violetta představena Alfredu Germontovi. Oba se bezhlavě zamilují, a ačkoliv Violetta váhá, zda opustit svůj život luxusu a svobody, podléhá svému srdci. Štěstí

mladého páru ale netrvá dlouho, tvrdá realita na sebe totiž nenechá dlouho čekat. Intimní i velkolepá *La traviata* obsahuje některé z nejslavnějších operních melodií a dává naplno vyniknout hlavní sopránové roli v podání Ermonely Jaho. Tuto inscenaci, která skvěle zachycuje ničivou krásu podstaty Verdiho opery, vytvořil režisér Richard Eyre již v roce 1994, a od té doby se pravidelně vrací na podium Royal Opera House.

Základní vstupné 290 Kč

turnovsko

TATOBITY –

**Večer s
Jakubem Kohákem
a Miroslavem
Etzlerem**

**28.2.2026
19:00**

**DŮM KULTURY
TATOBITY**

**COOL
TURNĚ**

**Vstupenky za 300,-
v prodeji na OÚ Tatobity**

COOL
TURNĚ

**VEČER S
JAROMÍREM HANZLÍKEM**

7.3.2026 | 19:00 | **KULTURNÍ DŮM
TATOBYTY**

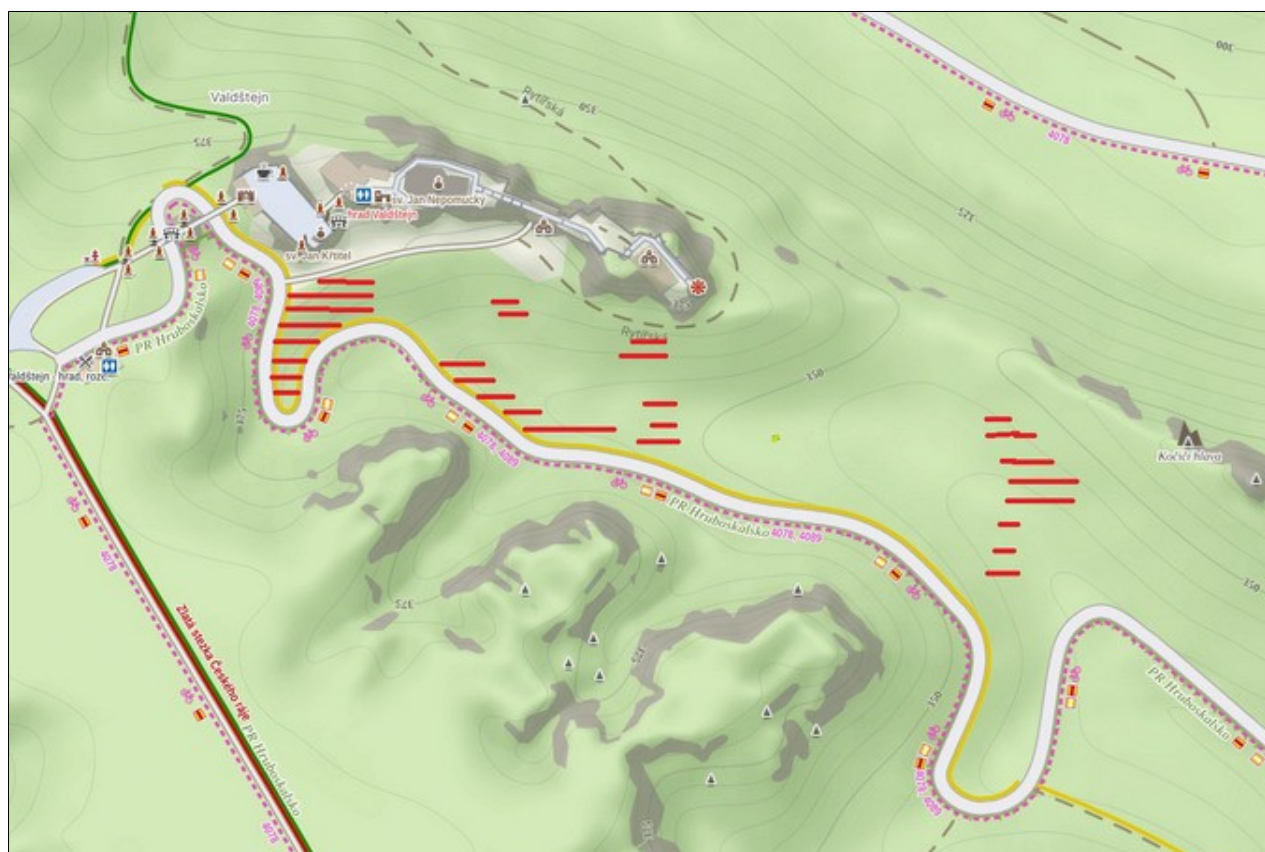
VSTUPENKY ZA 300,-
V PRODEJI NA OÚ TATOBYTY

vyloveno z fejbůčku

VALDŠTEJN – S obnovou lesů u Valdštejna, jednoho z nejstarších hradů Českého ráje, jsme začali před několika lety a do 28. února ji dokončíme. V této etapě zpracujeme prosychající buky napadené houbami, obdobně poškozené modříny a také nepůvodní smrky nebo borovice vejmutovky. Cílem je zajistit bezpečnost návštěvníků, prosvětlit les a uvolnit prostor nové generaci dřevin – zejména bukům, které se zde přirozeně ujaly. Některé vytipované odumírající buky ponecháme stát na místě a část zpracovaných kmenů zůstane v porostu na podporu biologické rozmanitosti nového lesa. Postup je v souladu se stávajícím lesním hospodářským plánem i plánem péče o Český ráj. Souhlasí s ním i tamější Správa chráněné krajinné oblasti.

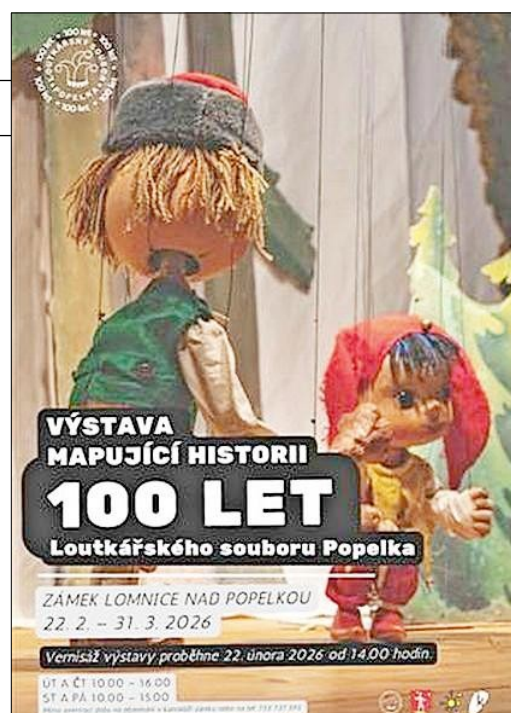
✗ Během uvedených čtrnácti dnů bude v lokalitě pracovat lesní technika, a proto dočasně uzavřeme hlavní přístupovou komunikaci ke hradu, po níž vede část žlutě značené turistické trasy: <https://mapy.com/s/jelosocoku>.

Neznamená to ale, že by se pěší k Valdštejnu vůbec nedostali. Nabízí se například modře turisticky značená trasa od parkoviště pod hradem, červeně značená Zlatá stezka Českého ráje od rozhledny Hlavatice nebo od zámku Hrubá Skála, která je jako jediná vhodná i pro cyklisty, dále zelená a modrá trasa od rozcestníku Pod Majákem od Lázní Sedmihorek a dále modrá trasa z Kacanov přes Kopicův statek nebo žlutá od restaurace Králíček z Kacanov okolo „Jezírek“.
(Lesy ČR)

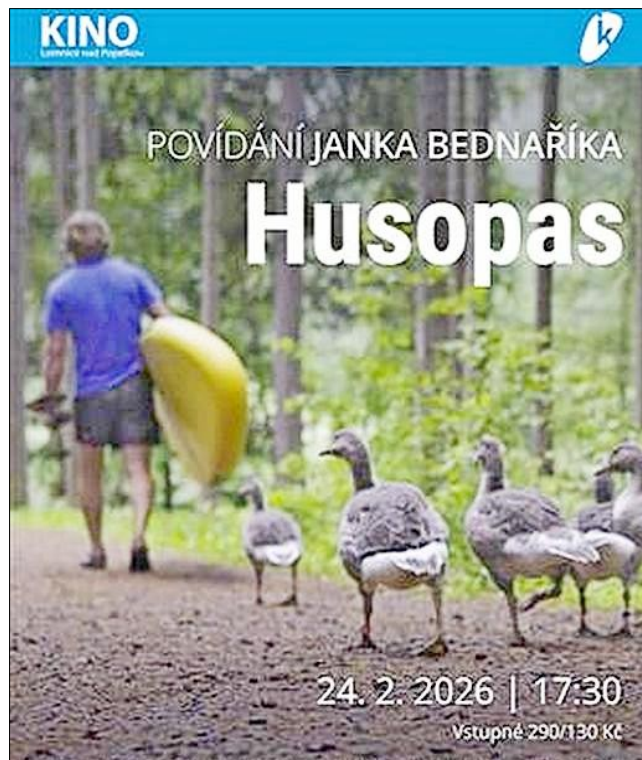

lomnice n/p

/// Loutkářský soubor Popelka zve na výstavu ke 100. výročí založení souboru v loutkové scéně na zámku. Vystaveny zde jsou nejen nejstarší kroniky, ale také loutky, kulisy a nejrůznější rekvizity, které loutkáři při svých představeních využívají.

/// Kulturní a informační středisko
zve **v úterý 24. února** od 17.30 hodin
do kina na besedu Husopas. Vstupné
zakoupíte na webu a v pokladně kina
nebo informačním centru na náměstí.

Městské muzeum a galerie Lomnice nad Popelkou, p. o.

Přednáška Mgr. Michaely Havelkové
a Mgr. Václava Holase,
etnologů Muzea Českého ráje v Turnově

Lidová magie v Podkrkonoší a Pojizeří

- Svět lidové víry a magické ochrany domu
a hospodářství našich předků
- Každodenní život lidí vystavený nepředvídatelným silám
- Ochranné praktiky a předměty lidové víry -
rituály, symboly, artefakty, zvyky a zařikávání -
dochované a studované ve sbírkách regionálních muzeí

čtvrtek 26. února 2026
od 17 hodin

Vstupné dobrovolné

/// **Když se zkrotí papír a nanuková dřívka**
22. 2. – 26. 4. 2026, Městské muzeum a galerie

Nejedná se u nás o první výstavu modelů. Ta letošní programově navazuje na
úspěšnou výstavu Josefa Licehamera z Pilínkova „Chaloupky pod horama“
z roku 2023.

Letošní výstavní sezona lomnického muzea bude letos zahájena výstavou nazvanou „Když se zkrátí papír a nanuková dřívka“. Nejedná se u nás o první výstavu modelů. Ta letošní programově navazuje na úspěšnou výstavu Josefa Licehamera z Pilínkova „Chaloupky pod horama“ z roku 2023. Členové novopacké modelářské skupiny 6P (jmenovitě Jan Bednář, Václav Hakl, Petra Podzimková, Petr Šátka, Jiří Zelenka) a kroužek mladých modelářů při DDM Stonožka Nová Paka předvedou tvorbu papírových modelů hradů (např. Karlštejn, Týřov), zámků (Žleby), lidové architektury (Dlaskův statek, Staré bělidlo, Šolcův dům), vozidel a důlní techniky sbírající řadu ocenění jak u nás, tak v zahraničí. Dále se představí Ondřej Janáček, lomnický amatérský modelář, pracující s dřevěnými nanukovými dřívky, ze kterých vznikají mimořádná díla historických lodí včetně bitevních od starověku přes druhou světovou válku až do současnosti.

V rámci výstavy proběhne **v sobotu 28. března** od 9 do 16 hodin setkání tvůrců s komentovanou prohlídkou kurátorů výstavy doplněná o modelářské dílničky, kde si návštěvníci budou moci vyrobit svůj vlastní model od firmy BETEXA.

S malou ochutnávkou své tvorby zpodobňující „Mikulášský příběh“ se představí tvůrčí dílna pana Stanislava Kopečného z Pardubic (s celým autorovým dílem se budou moci návštěvníci lomnického muzea seznámit na letošní vánoční výstavě). Autorovou ambicí je dostat daný příběh do podoby televizního Večerníčku. Ukázkou bude prezentace několika nainstalovaných scén z celkového počtu 12.

Krátce představme hlavní aktéry výstavy:

Petra Podzimková: nyní žije v Nové Pace, patnáct let působila v Lomnici nad Popelkou. Aktivně se modelářství věnuje 13 let. Staví především modely architektury. Jedním z největších je hrad Karlštejn; náročná realizace trvala plně dva roky a autorka za něj získala na různých soutěžích 25 ocenění. Celkem zatím zhotovila 52 modelů, aktuálně staví tvrz Pomezná. Díky iniciativě paní Podzimkové vznikl i nový vystřihovací model naší lomnické hřbitovní zvonice v poměru 1: 120 (**FOTO**), vytištěný firmou Tomáše Hřebíka (na výstavě bude společně i s dalšími vybranými vystřihovánkami od fy WDS Hradec Králové v prodeji).

Václav Hakl: Modelářství se věnuje od svých 7 let. Věnuje se především tzv. beta stavění modelů, jedná se o prvotní stavby, kde se testuje slepitelnost a návodné kresby. Společně s paní Podzimkovou vedou kroužek novopackých modelářů, v němž předávají své bohaté zkušenosti mladším generacím.

Ondřej Janáček: pochází ze Semil, ale má lomnické kořeny a v našem městě nyní také žije. Stavbě modelů lodí z nanukových dřívěk se věnuje již 27 let. Celkem za tuto dobu postavil 13 modelů z různých časových období (např. starověkou egyptskou válečnou loď, anglickou galeonu ze 16. století, kolesový parník „Mark Twain“ z 19. století, Titanik (1912), na kterou použil rekordních 881 nanukových dřívěk, Bismarck (2. svět. válka) atd.). Stavba modelu trvá od jednoho roku u jednodušších až po tři roky u složitějších. Modely jsou kompletně z nanukových dřívěk včetně plachet a lanoví. Modely nebarví, aby vynikla přírodní barva dřeva.

Stanislav Kopečný: pochází z Pardubic, kde působí jako ředitel mateřské školy Studánka. Zároveň se stal díky práci s dětmi i animátorem loutkového filmu Timber Tales Produciton. Jeho hlavní motivací a krédem v této činnosti v úspěšné digitální době je vrátit dětem klidné pohádky, které v sobě nesou trochu něhy, moudra a pravdy. Již třetím rokem společně s kolektivem spolupracovníků připravuje nový loutkový film/pohádku nazvanou „Mikulášský příběh“. Vzniká starou, téměř trnkovskou cestou a postupy – poctivě ručně. Projekt je zcela nezávislý a vzniká hlavně z čistého nadšení. Scény, loutky, příběh i scénáře jsou autorské práce pana Kopečného a hotový film má mít premiéru na YouTube kanálu zdarma pro co nejvíce dětských diváků. Timber Tales Production nejsou jen animované filmy pro děti, ale i výroba loutek a hraček. Věnuje se také tvorbě papírových vystřihovánek.

Modelářská výstava potrvá v prostorách lomnického muzea až do 26. dubna. Jejím hlavním cílem a ambicí je podpořit zájem mládeže o manuální zručnost a ukázat jí jinou alternativu trávení volného času než sezení před počítačem s mobilem v ruce. Přijďte se přesvědčit o šikovnosti našich modelářů!
/ Jan Drahoňovský, ředitel muzea

/// Kulturní a informační středisko zve **v pátek 6. března** od 20 hodin na zámek na Country bál s Rachot Bandou. Vstupné 200,- Kč lze zakoupit na webu zámku (www.zamek.kislomnice.cz) nebo informačním centru na náměstí.

/// Odbor dopravy Městský úřad Semily vydal obci Košťálov, zastoupené společností NE2D Projekt Most, stavební povolení pro Cyklostezku Oleška staničení km 3,230 – 6,950“, která pochází Bořkovem, Čikvásky a Košťálovem. Povolení se vztahuje jak na výstavbu nové stezky, tak na výstavbu dvou lávek a rekonstrukce jedné stávající.
Stezka je navržena z asfaltobetonu tl. konstrukce 240mm, v místě sjezdů na

pozemek je konstrukce zesílena. V přírodním prostředí ve volném terénu a v blízkosti řeky Olešky je stezka navržena s mezerovitým drenážním betonovým povrchem o tl. konstrukce 350mm světlé barvy. Lávky 1 a 2 (km 5,300 resp. 6,110) převádějí cyklostezku přes řeku Olešku. Nosná konstrukce lávek je navržena jako příhradový ocelový nosník s dolní mostovkou uložený na opěrách pomocí ložisek, podlaha je z ocelového roštu. Délka lávek bude 27,4 metru, třetí lávka (km 6,950) je kratší, zhruba 18,4 metru.

semily

≡ Laureátem ceny města Semily se stal Lubomír Bartoš

V pořadí 17. ročník reprezentačního Plesu města Semily hostilo v sobotu 14. února Kulturní centrum Golf. Vyvrcholením programu se tak jako každý rok stalo slavnostní vyhlášení Ceny města Semily za uplynulý rok.

Ocenění pro rok 2025 bylo tentokrát uděleno Lubomíru Bartošovi, bývalému řediteli Kulturního centra GOLF.

Jeho neúnavná pracovitost a nadšení stály za desítkami kulturních pořadů a společenských akcí, které po mnoho let obohacovaly život ve městě. Dokázal zastat širokou škálu úkolů a všemu, čemu se věnoval, dával maximální nasazení, pečlivost i lidský přístup.

Jeho srdcovou záležitostí bylo divadlo. Úplně první zkušenost s jevištěm přišla už v roce 1981, kdy jako záskok vystoupil v inscenaci Naši furianti. Zpočátku měl v plánu věnovat se spíše divadelní technice, nicméně brzy byl potřeba přímo na jevišti jako herec.

V 90. letech se stal jednou z opor nově vzniklého ochotnického souboru Podio pod vedením režiséra Zdeňka Lindnera. Ztvárnil zde řadu výrazných dramatických i komediálních postav – Krušinu v Prodané Maruši, Aleše Hlavu ve hře Hlava proti Mihuli, hrál také v inscenacích Romance pro křídlovku, Maryša, Proces, Deník zavražděného, Světáci i v celé řadě komedií, například Gregérie, Miláčku, neblázni (kde si zahrál i s dcerou), Ach ta Julie a mnohých dalších. Jedno z jeho posledních vystoupení byla role v Klicperově Veselohře na mostě, po níž přijal ještě menší úlohu v inscenaci Tři v tom, která symbolicky odstartovala novou éru ochotnického divadla v Semilech.

Do každé role vkládal srdce a na jevišti doslova ožíval – byl stoprocentní nejen vůči divákům, ale i ke svým hereckým partnerům. Kromě herectví se v mnoha inscenacích podílel také na technickém zajištění představení a ochotně pomáhal všude, kde bylo třeba.

Mezi jeho další zájmy patří hudba, hraje na klavír a vždy byl skvělým společníkem. Zdobí ho neskutečná skromnost a bezpodmínečný respekt k názorům druhých. I pro tyto vlastnosti je Lubomír Bartoš vzácnou a inspirativní osobností. (Semilské noviny, kráceno)

≡ **3. března v 17:00**, Muzeum a Pojizerská galerie Semily

Astrografie

Přednáška na pomezí vědy a umění. Astrofotografii lze pořídit i pomocí mobilního telefonu, ale zaměříme se i na výhody fotografování fotoaparátem na stativu a s pomocí speciální montáže sledující hvězdy. Ukážeme si také, že proces vzniku astrofotografie může být složitý i svým zpracováním.

Téma představí Martin Gembec - vedoucí planetária v libereckém science centru iQLANDIA, učitel informatiky na ZŠ, astrofotograf a popularizátor astronomie a kosmonautiky.

Doporučujeme rezervaci místa na stránkách muzea.

≡ **3. března v 17:30**, čítárna knihovny

Krkonošský národní park - Radek Drahný

Krkonošský národní park není jen symbolem krásné horské přírody, ale také místem s bohatou historií, silnými lidskými příběhy a dlouhodobými spory o jeho podobu. Přednáška přiblíží vznik a vývoj nejstaršího národního parku v Česku, jeho jedinečné ekosystémy i proměny krajiny v posledních desetiletích. Dotkne se také známých kauz a témat, která Krkonoše pravidelně přivádějí do médií – od masového turismu a developerských tlaků po střety ochranářů, obcí a návštěvníků. Chybět nebudou ani příběhy lidí, kteří v Krkonoších žili a žijí a kteří tuto krajinu zásadně ovlivnili.

semilsko

VYSOKÉ n/J –

≡ Budova spořitelny a Jindřich Freiwald

Tento příspěvek navazuje na článek, v němž jsme se zabývali budovou Městské spořitelny v Železném Brodě. Připomíná okolnosti jejího slavnostního otevření a také představuje architekta Jindřicha Freiwalda, výraznou tvůrčí osobnost firmy Freiwald a Böhm.

Jak již bylo uvedeno, slavnostní otevření nové budovy spořitelny proběhlo v neděli 14. června 1936. K této události přinesly Pojizerské listy následující zprávu: „V sobotu přede otevřením novostavby se pilně pracovalo na posledních úpravách úřadoven a večer zářila spořitelna všemi okny dlouho do noci. V neděli byla zahájena slavnost otevření slavnostní schůzí v přeplněné sokolovně. Na zahájení zapěl pěvecký odbor sokola Nešverovu Kantátu, po níž uvítal předseda výboru p. Jan Hlava p. ministra financí dr. Kalfusa a všechny hosty. Ve významném projevu promluvil pak p. ministr financí o významu spořivosti, zmíniv se při tom i o investičním programu a o půjčce na obranu státu. Jeho řeč přijata byla dlouhotrvajícím bouřlivým potleskem... Poté následovaly projevy hostů a zástupců korporací. Po 12 hod. polední předána byla budova spořitelny svému účelu a pak následovala prohlídka úřadoven spořitelny, která byla přístupna širšímu obecnstvu do 6 hod. odpo. V pondělí začala spořitelna již normálně úřadovati v nové budově.“ Slavnostního ceremoniálu se nezúčastnil starosta města Karel Daníček, který odmítl i účast na uvítání ministra financí Dr. Josefa Kalfuse, železnobrodského rodáka, a Národní listy s touto situací seznámily své čtenáře. V reakci městská rada dala uveřejnit tiskovou opravu, že správa spořitelny nedala starostovi možnost účastnit se slavnosti. „Není pravdou, že starosta města (politicky živnostník) odmítl účast na slavnosti i na uvítání ministra dr. Kalfuse, který je rodákem Železného Brodu. Naopak je pravdou, že správou spořitelny nebyla starostovi města dána možnost, aby se jako starosta města slavnosti zúčastnil a p. ministra dr. Kalfuse mohl uvítati.“

Co slavnostnímu otevření nové spořitelny předcházelo...?! Záměr na její zbudování se objevil již v roce 1924, ale architektonická soutěž proběhla až v roce 1931. Vítězem se stala firma Freiwald a Böhm z Karlína, které bylo stavební povolení uděleno o tři roky později. Tvůrčí osobnosti firmy Freiwald a Böhm: Jindřich Freiwald, se narodil v rodině Františka Freivalda, hostinského v Hronově, a jeho manželky Josefy, rozené Jiráskové. V Hronově se vyučil zedníkem a v Praze absolvoval stavitelské oddělení Vyšší průmyslové školy, kde ukončil studium v roce 1910. Poté se stal asistentem Antonína Balšánka, kde se podílel na zařízení interiérů Obecního domu a Občanské záložny ve Vršovcích.

V letech 1913–15 a 1917–18 studoval na AVU u architekta Jana Kotěry.

V roce 1921 založil, spolu s Ing. Jaroslavem Böhmem, projektovou a stavební firmu Freiwald a Böhm, kde se věnuje převážně výtvarné činnosti, zatímco jeho partner Jaroslav Böhm (1892–1961) se především staral o ekonomický provoz

firmy. V období rozkvětu mladého československého státu, kdy se všude intenzivně stavělo, dokázali díky své vytrvalosti při získávání zakázek realizovat v Praze i dalších městech velké množství projektů – od rekreačních staveb a rodinných či bytových domů až po úřední objekty a divadla. Celkem jde o stovky realizací. Projekční kancelář Freiwald a Böhm tak patřila k nejvýkonnějším a nejplodnějším architektonickým ateliérům své doby. Autorství společných projektů se připisuje Jindřichu Freiwaldovi, kdy jako vedoucí tvůrčí osobnost ateliéru pracoval nepřetržitě od jeho založení v roce 1921 až do května 1945.

V prvních letech spolupráce tvořila produkce firmy kolonie rodinných domků inspirované anglickou výstavbou těchto staveb v zahradních městech, postavených z pobídky státu. Významnou kapitolou v díle Jindřicha Freiwalda jsou projekty divadelních budov. Přestože realizoval pouze tři novostavby v Hronově (1930), Chrudimi (1934) a Kolíně (1939), přinesly nejen jemu, ale i firmě věhlas. K dalším realizacím patří dělnické kolonie v Duchcově a Chustu na Podkarpatské Rusi, nájemní dům v Praze ve Šmeralově ulici v Bubenči, kolonie Na Vořechovce, Družstevní kolonie Na Perníkařce, objekty továrny Aero v Praze ve Vysočanech a Karlíně, kino Aero v Praze na Žižkově a mnoho dalších.

Největšího věhlasu ale firma Freiwald a Böhm dosáhla realizacemi veřejných staveb: spořitelna, záložen a bank postavili několik desítek, jako např. v Železném Brodě, Sobotce, Sušici, Červeném Kostelci. Důležitým faktorem při zadávání zakázek tohoto typu byla referenční stavba budovy městské spořitelny v Kolíně.

Jindřich Freiwald bydlel od začátku studií po zbytek života v Praze, nejdříve v Karlíně, později od poloviny 30. let v Braníku ve vile, kterou si sám projektoval. S manželkou Zdenou měli syna Zdeňka a dceru Jindřišku.

Přestože žil v Praze, nikdy nezapomněl na svůj rodný Hronov. Usiloval o zřízení velkého muzea Aloise Jiráska v Hronově, a také se zasadil o každoroční konání festivalu Jiráskův Hronov.

S příchodem druhé světové války se činnost firmy utlumila, ale nezastavila.

Na nucené práce nebyl vydán jediný zaměstnanec, díky velkému úsilí a složitému vyjednávání mezi společníky firmy a německými úřady. Jindřich Freiwald organizoval pomoc vězněným přátelům v koncentračních a pracovních táborech, kterým z vlastních i získaných prostředků posílal balíčky potravin.

Při povstání se podílel na osvobození Braníka a okolí. Dne 8. května 1945 dopoledne byl však při vyjednávání s Němci zajat a spolu s majorem Rodem odvečen ustupujícími Němci. Následujícího dne nad ránem byli oba zastřeleni.

Smrt Jindřicha Freiwalda musela do chodu ateliéru zasáhnout zcela zásadně, ačkoli konec války znamenal pominutí mnoha vnějších překážek. Alžběta Jankulíková ve své diplomové práci k tomu uvádí: „Konec fungování firmy Freiwald a Böhm je dosud neprobádaným tématem. Posledním nám známým firemním dokumentem je novoročenka na rok 1947, kterou Jaroslav Böhm zaslal do Čelákovic ochotnickému sdružení Tyl. Stejnému sdružení také adresoval v červnu 1945 dopis, ze kterého vysvítá, že firma se i po Freiwaldově smrti snažila udržet rozpracované zakázky a dostát svým závazkům. Jak moc a jak dlouho se jí to dařilo, je prozatím otázkou. Jisté je, že to stěží mohlo být déle než rok a několik měsíců po odeslání onoho PF 1947...“

Přes svou krátkou existenci dokázala firma Freiwald a Böhm zanechat poměrně hlubokou stopu v české architektuře a budova české spořitelny v Železném Brodě je toho hezký důkaz.

/ David Řeřicha, pracovník muzea

Železnobrodská spořitelna v 50. letech

FB Jiřího Peterky

ŽELEZNÝ BROD – 23. 2. od 18hodin v kině

Cestovatelská přednáška **Michal Černý: Mauricius – zelený ostrov**

Vstupné 50 Kč

ŽELEZNÝ BROD – A další pozvánky na přednášky:

27. 2. v 18:15 v aule sklářské školy

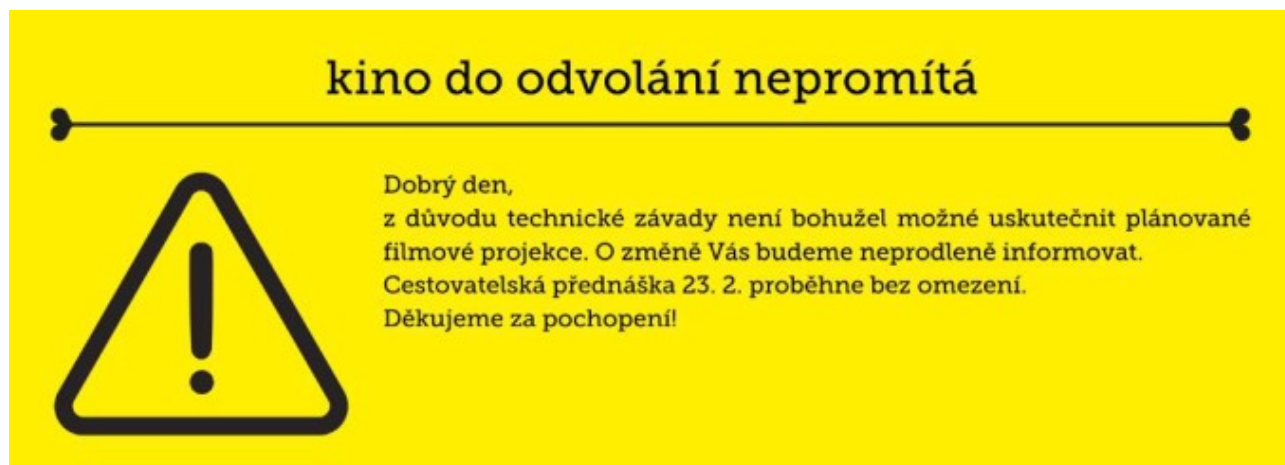
prof. Pavel Hošek „**VELIKONOCE KARLA KRYLA**“

28. 2. od 9 do asi 14hodin, prostory fary u kostela sv. Jakuba Většího

prof. Pavel Hošek: „**TAJEMSTVÍ VELIKONOC**“

(občerstvení zajištěno).

ŽELEZNÝ BROD –

DRŽKOV –

ŽELEZNÝ BROD –

Hrají:
Daniela Kolářová
Lenka Termerová

Městské divadlo
Železný Brod

**Návod
na přežití**

4. 3. 2026
19 hod
480 Kč

jilemnicko

JILEMNICE – pondělí 2. 3. v 19:00
Mirek Kemel & Vladimír Javorský –
Koncert bude doplněn výstavou
karikatur Mirka Kemela v předsálí.

JILEMNICE –

**MARYŠA
VÁVROVÁ**

Maryša pohledem
pana Vávry.

Bažantova
loutkářská družina
Poníklá

Čtvrtek 5. 3. 2026 společenský
v 19:00 hod. dům 150 / 130 Kč

JABKA

Stolní divadlo s vůní jablek
a vzpomínek.

Hana Voříšková
Markéta Stránská
Choceň

Předprodej vstupenek od 5. 1. 2026 v Informačním centru Jilemnice • www.sdjilm.cz

LÁZNĚ BĚLOHRAD – S hlubokým zármutkem oznamujeme, že nás v Lázních Bělohradě opustil Jiří „Jura“ Sehnal, významný sochař, spisovatel a dlouholetý redaktor Bělohradských listů.

Jura byl osobnost výjimečná svým svérázným vystupováním, často jste ho mohli potkat v džínách a s čelenkou ve vlasech, ale pod tímto lehce hravým zevnějškem se skrývala hluboká citlivost a vnímavost, kterou vnášel do své tvorby. Jeho sochy zdobily zahrady i veřejné prostory v Bělohradě a okolí a jeho knihy, včetně oblíbených Lázeňských povídek nebo Chvály věcí obyčejných, oslovovaly čtenáře svou lidskostí, moudrostí a osobitým humorem.

Jura se Bělohradu věnoval srdcem i duší, ať už jako tvůrce, nebo jako aktivní hlas v našem místním kulturním životě.

S láskou a vděčností za jeho dílo na něj budeme vzpomínat.

/ Město Lázně Bělohrad

≡ Muzeum letos nabídne výstavu, procházky i sousedská setkání

Městské muzeum připravilo na rok 2026 pestrý program, který propojí historii města a regionu s interaktivními aktivitami pro veřejnost všech generací.

Zájemce o historii čeká tematická výstava, komentované procházky, vzdělávací programy pro školy i oblíbené komunitní akce.

Rok zahájí 24. března Virtuální procházka městem, která se bude odehrávat v místním kině. Nabídne doplněné a nově zpracované téma – projdeme se větší částí ulice Víta Nejedlého. I nadále uvítáme vaše fotografie a videa. Pokud doma máte alba, která takové záběry obsahují, můžete je do muzea věnovat, nebo nabídnout pro ofocení. Pokud byste mohli jakkoli k tématu přispět, kontaktujte nás prosím (e-mail: karel.hubac@mnhradiste.cz)

V sobotu 11. dubna pak muzeum nabídne komentovanou vycházku. Po stopách malíře Jaroslava Korčáka se vydáme z Mnichova Hradiště do okolí a podíváme na místa, odkud maloval. Přímou v terénu pak porovnáme jeho obrazy s realitou. Na vybraných místech se zaměříme na díla i dalších místních autorů.

Významnou část roku vyplní téma bitvy svedené na Mnichovohradištsku v roce 1866. Od května do září bude návštěvníkům přístupná přímo v muzeu menší výstava věnovaná této historické události, od které letos uběhne 160 let. Toto téma dále doplní v pátek 12. června přednáška Martina Baruse v sále Klubu na náměstí a především speciální program v sobotu 2. května, kdy se s Martinem Barusem a vojáky v pruských a rakouských stejnokrojích vydáme do míst, kde se v Mnichově Hradišti a okolí bojovalo.

Od května do září bude otevřena stálá expozice muzea (na zámku).

Sobota 27. června přinese další program v terénu. Bude se odehrávat ve Dnebohu, kde před 100 lety, dne 27. června 1926, došlo nad osadou Kavčina k největšímu sesuvu půdy v kraji. Toto setkání přiblíží nejen historické souvislosti, ale i proměny krajiny.

Letní měsíce červenec a srpen budou patřit truhlářským dílničkám určeným především dětem. Budou se konat o sobotách 11. července a 15. srpna a povedou je jako tradičně manželé Novákoví, členové místní Jednoty bratrské.

Na podzim muzeum pozve na tradiční Sousedskou slavnost, která se uskuteční v sobotu 12. září, a na Muzejní noc v podvečer pátku 18. září.

Listopadový program pak nabídne Větec pro Mendíka (2. listopadu), připomínku významných zesnulých 7. listopadu (letos se budeme věnovat zdravotnictví) a nové téma virtuálních procházek v kině.

Dále se budeme průběžně v letošním roce podílet na panelech o kostelu sv. Jakuba, při příležitosti jeho 300. výročí, a na panelech vznikající naučné stezky městem. V neposlední řadě se těšíme na další společná setkávání v rámci pokračujícího systematického zaznamenávání vašich vzpomínek.

/ Lucie Lupusoru, Muzeum města Mnichovo Hradiště

≡ **Karel Vrána** / sorry

Plním slib a budu posílat obsah válečných deníků mého strýce, nočního stíhače RAF gen. Vlastimila Veselého.
Letu zdar!

/ Jaroslav Veselý

153

mnoho lidí. Nijak dobrovolník se nijak píše, jímž sap ofi-
 - a už se jelo! Ten anglický people je už soun. Bravdy mají
 praskaly nad hlavou a oni zpívají. Bravo! jidni tohle
 to, hoši, vyhraje - a nebo Titanic před fotoperním??

Rozhodli jsme jít k luvě do Adolphi "na drink. Jdem
 ven, uvidíme, jak se pěstí - air raid in progress - , ale co! Jdem,
 rychle! Kde nebe bude jak si hne, vito, bravdy, havy,
 "jsem" mají nad hlavou hoši zápalná - na ulici několik
 vyhlady, vyhlady, ohava, dvířka prohlíže - slapeme po hle
 jak se pěstí. Občas, když to hvízde, skočíme do příjizdy,
 když to bruchne, běží se dál - a je i koprce. Mám už
 v tom praxi. Čím víc se blížíme k Adolphi, čím víc prohlíží ohava,
 dvířka etc. Je nám bombardoval Adolphi (nejlepší hotel zde). -
 "už je!" Samity, havi, policie etc. stojí před budovou.

Právě odvozí paní. Ale pravá strana 101. fuschodového
 hotelu je vyburana - nejvíce 1000 kg, nehojme - Rychle
 běžíme dovnitř - tma, spíš jak někde tma, z hlavy
 hlavy je vidět vše! - 2 zatit, mnoho zranění - jdem
 do hotelového krytu. prohlíže dvířka, stropy, nábytek -
 a dole? co to? - tam se zpívá!! Taková je mušket.

Vidim kléma! Byl zraněn! Burgo, Jáske, vřichu-
lyh! explon' zraněni - o pař mops liti, ži jomě zahit! [jo,
to bydem mlyh' mly - s hli hru] slui. Jáske, Burgo -
pařvi se vřit' li ži pítat - jlu' kene, strazi. Pínto ale
fomalali zachraň vati. Už spravit' elektriku - jedeme
domi, je to gde vyhl' bni, ale zítro jomě pítat se po vřit'
o tancovati - c'ert to zovre!" Doma mi chyl' Bantos.
Málem byl zahit! Gal vedle "Adolp" s holiu, jsi explon'
hořme vřit' asi 50 kg byl azhoren až do 50 metro,
prokazil sticem, dvi fosfodi' a zapichl se mím proum do
fostele! Jo, ale on byl pařvi ve dnuh'le, phanual m'itlo.
Tij, to zas bylo moř, ale už jomě zoghli, j'body mlyhly
velke - zahit'el m'itlo - a zpřiv'e' se! Zítro to
bude jisti znova - c'ert to vnu.

Prat mi vřia, bude už brzo lítati do kimech o pař. Kluk,
vybral jsi si tižky' chleba, zpravat jomě Tiz toho, ale
snad budeš m'it' stic' j'ahro ja' až domi. Píji: Ti
mnoho, mnoho stic'!!

153a.

Jeden z nejvládnějších angli. letců.
W/ldr DFC, AFC, DSO -
Louis Guillaum.

- "sehořel" - svůj byvalý
velitel.

bohužel musel v odstáti
to kulku!!

Vlastimil Veselý

trosečník – kulturně-společenský e-zin * vydavatel a redaktor: M. Fefík Podobský
fefik.sorry@email.cz * nechcete-li e-zin dostávat, dejte vědět!
všechna čísla naleznete na internetu: knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaj